

Řekové, Kyřřani u nás: Η ψυχή του χρυσού

RŮŽENA DOSTÁLOVÁ

Vivian Avramidu-Plumbi, Η ψυχή του χρυσού (Duše zlata), Athina 2009, 373 str.

Po svém prvním románu *Όταν θα πέσουν τα μαύρα*, který byl napsán v Praze a jehož český překlad vyšel pod názvem *Zaváto v písku* z pera paní Georgie Zervy (viz Přednášky České společnosti novořeckých studií č. 6, str. 81–83), napsala paní Avramidu-Plumbi, která žije a pracuje v Praze už déle než deset let, tentokrát historický román z dějin Kypru 16. století.

Román začíná dobytím Kypru Turky r. 1571. Jeho správcem byl tehdy Benátčan Marcantonio Bragadino, Capitano di Famagusta (řec. Ammochostos). Začíná slovy „Mio figlio – můj synu“, která Marcantonio Bragadino pronesl k mladému Markovi, oficiálně synu Antonia Mamonise, který měl na starosti Bragadinovy koně. Byl Marko, jemuž Bragadino daroval při té příležitosti pečetní prsten s červeným drahokamem a nápisem *Gnothi sauton* (*Poznej sebe sama*), skutečně jeho nemanželským synem, nebo to bylo jen přátelské oslovení? To se čtenář nedozví, ale dobrodružný Marko se rozhodl je ve svém dalším životě v Benátkách, v Itálii, Čechách a Německu využít ve svůj prospěch na různých šlechtických dvorech. Jeho cesty a snaha najít mecenáše jej přivádějí do Florencie (1575–1579) a poté k dalším šlechtickým sídlům (1579–1588) ve Francii, Anglii, Flandrech, Rakousku. Tato cesta jej zavede i na pražský dvůr Rudolfa II., příznivce alchymistů. Zde se Marko chce naučit od alchymisty Girolama Scota umění proměnit obyčejný kov ve zlato, po němž jeho mecenáši touží. Zde autorka může využít své znalosti Prahy, Hradčan, Staroměstského náměstí s jeho orlojem a Týnským chrámem a seznámit čtenáře s pohostinným Tadeášem Hájkem z Hájků.

Při svém bloudění má Marko samozřejmě v různých zemích různé milenky, když už na začátku svého pobytu svedl sestru Pavlínu, s níž měl dítě, a jako údajný člen rodiny Bragadinů v ní vidí jen nevlastní sestru. Roku 1589 se vrací do Benátek, bez úspěchu se zde snaží uplatnit své alchymistické umění a odchází na svou poslední cestu do Bavorska (1590–1591). Zde posléze upadne do rukou inkvizice a je odsouzen k veřejnému stětí hlavy na mnichovském náměstí po přiznání, že jeho tvrzení o výrobě zlata bylo podvodem.

Práce vychází z historických pramenů a z odborné literatury, kterou autorka v úvodním předmluvě uvádí. V textu je citována řada italských básní z období tzv. petrarkismu na Kypru.

Román se umístil na třetím místě v soutěži o nejlepší řecký román roku 2008, kterou pořádá Řecká společnost spisovatelů.

Pro případné druhé vydání nebo překlad upozorňuji na dvě nedopatření: Tadeáš Hájek z Hájků nemohl v 16. století použít dnes u nás oblíbený pozdrav *ahoj!* Ten se k nám dostal nejspíš s oblibou skautingu. A na str. 90 uvedené Rakousko-Uhersko bylo ustaveno až v roce 1868.